

FISKERIDIREKTORATET
BIBLIOTEKET

03 JUNI 1998

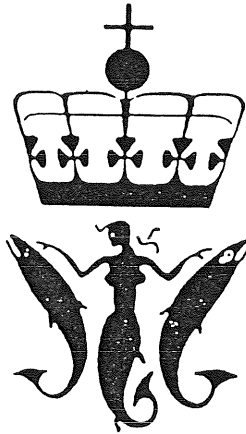
ÅRSMELDING FOR FISKERINÆRINGEN

I

KOMMUNENE

MELØY, GILDESKÅL,
BEIARN OG SKJERSTAD

1997

FISKERIRETTLEDEREN

I

MELØY, GILDESKÅL,
BEIARN OG SKJERSTAD

8150 ØRNES

2423 / 64588

DISTRIKTET

Hovednæringene i distriktet totalt er fiske, akvakultur, jordbruk, skogbruk og industri. Både Gildeskål, Beiarn og Meløy er dessuten kommuner med produksjon av el.kraft. Samlet befolkning i distriktet var 12.027 pr. 1.1.96 (Meløy 6.928, Gildeskål 2.502, Beiarn 1.438, Skejrstad 1.159). For 1997 foreligger det ennå ikke nøyaktig folketall.

Resyme av beretningsåret.

1997 ble nok et vanskelig år for den mindre kystflåten. Uvær under Lofotfiske og svært dårlig tilgjengelighet gjorde at Lofotsesongen for svært mange ga et magert utbytte. Den større flåten som deltok på sei, sild og makrellfiske kom relativt godt ut av 1997. De høye makrellprisene bidro sterkt til å høyne fangstverdien totalt.

Heller ikke i 1997 har det vært endringer i merkeregisteret eller manntall i Beiarn. I Gildeskål og i Meløy har det vært en del avganger som i all vesentlighet har blitt erstattet av nyere fartøy og yngre mennesker. Distriktet fikk ikke tilført flere fartøyskvoter for torskefiske gjennom rekrutteringskvoter. Enkelte har imidlertid skaffet kvoter fra "markedet", enten ved kjøp av fartøy med kvote eller ved kjøp og påfølgende overføring av kvoterettigheter. I oppdrettsnæringa var det relativt stabile forhold i 1997, men året under ett var preget av lave laksepriser og tiltakende bekymring for økte fôrpriser. I tillegg ser en at det fortsatt arbeides på fusjons- og oppkjøpsiden slik at det stadig blir færre og større enheter innenfor alle områder i denne næringen.

Høsten 1997 gikk en snurper inn i et oppdrettsanlegg i Gildeskål. Forøvrig ingen større rømmingsulykker i næringa. Det har heller ikke vært alvorlige sykdomsutbrudd. Brennmotene, som gjorde stor skade på Vestlandet, var observert også her i distriktet, men ikke i slikt omfang at de førte til skade. Ved utgangen av 1997 var det totalt registrert 345 fiskere i distriktet. 160 av disse var registrert på blad B. Antall manntallsførte kvinner var 12, hvorav 5 var ført på blad B.

Ved utgangen av året var det registrert 328 fartøy i distriktet.

Antall fartøy pr. 31.12.97 i den enkelte kommune var hhv. Meløy - 185, Gildeskål - 136, Beiarn - 4 og Skjerstad - 3.

Totalt ble det landet 1.064 tonn rund vekt til mottaksanleggene i distriktet. Førstehandsverdien av dette kvantum var på kr. 5.632.000,-. Dette er en relativt stor nedgang fra forrige år. Fremmedflåtens leveringer i 1997 var på totalt 143 tonn til en verdi av kr. 727.000,-. Nedgangen i fremmedflåtens leveringer i distriktet i forhold til 1996 var 23% på kvantum og 20% verdi.

Av den totale flåten, hjemmehørende i distriktet, ble det landet fisk med en førstehandsverdi på totalt kr. 80.717.000,-. Kvantumet bak denne verdien var på totalt 32.351 tonn. Som i de senere år er det fremdeles minimalt som landes i hjemstedskommunen.

Utviklingen har de siste årene vært negativ og på Helgelandskysten generelt og i dette distriktet spesielt må det i nærmeste fremtid satses på mottaks-stasjoner eller tilsvarende dersom det skal være håp om å berge de minste enhetene og grunnlaget for bosetting i "utkantene". Sysselsettingen innen mottaksanleggene ligger fremdeles på 7-9 årsverk. Totalt er det 5 kjøpetillatelser i distriktet. 3 av disse er i Meløy, én i Gildeskål og én i Skjerstad. I Gildeskål er det dessuten én mottaksstasjon, mens hovedbruket i all vesentlig overlever ved at det også fungerer som lakselakteri.

Foruten den direkte sysselsetting i oppdrett og fiskerinæringen finner vi større bedrifter som f.eks. NorAqua AS (fiskefôrfabrikk på Forøya (Halsa)), Nordanett AS, (redskapsprodusent i Vassdalsvik), Grønøy Notbøteri på Grønøy. I tillegg har vi Bolga Maritime AS (mek. verksted) i Meløy, Helgesen Slip og mek.verksted og Inndyr Marina i Gildeskål.

Innenfor oppdrettsnæringen var det også i 1997 en del permitteringer.

Oppdrettsnæringen spiller likevel en nøkkelrolle i syssel- og bosetting der næringen er etablert.

De mange fusjoner, ofte med sentralisering av administrasjon og arbeidsplasser, skaper imidlertid noe usikkerhet i de enkelte lokalsamfunn.

Lakseslakteriet i Åmøyhamn hadde i 1997 en produksjon på ca. 3.500 tonn. Dette ga ca. 20 årsverk, noe som er betydelig lavere enn forrige år. Bedriften søkte om lokalitet for etablering av slaktemær i tilknytning til anlegget.

Det forventes at produksjonskapasiteten vil kunne utnyttes bedre dersom denne kommer på plass i løpet av kommende år.

UTVIKLINGSTREKK

Fiskeflåtens sammensetning (størrelse, antall og alder) Meløy kommune

Lengdegruppe								
Byggeår	#	Før 1940	40 - 49	50 - 59	60 - 69	70 - 79	80 - 89	90 +
- 4.9 meter	33				1	20	11	2
5 - 9.9 meter	116	2	1	6	18	41	40	8
10 - 14.9 meter	22		3	1	1	4	10	3
15 - 19.9 meter	6	3	1	2				
20 - 24.9 meter	2					2		
25 - 29.9 meter	2			1			1	
30 meter og over		1			1			

Fiskeflåtens sammensetning (størrelse, antall og alder) Gildeskål kommune

Lengde	#	før 40	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90+
0.0 - 4.9m	21				4	11	6	
5.0 - 9.9	125		2	10	18	34	26	
10 - 14.9	21	7	1		3	3	2	1
15 - 19.9	8		1		1			

Fiskeflåtens sammensetning (størrelse, antall og alder) Gildeskål kommune

Beiarn

Lengde	#	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90-93
0.0 - 4.9m	1		1				
5.0 - 9.9	1					1	
10 - 14.9	2		1		1		
Totalt	4		2		1	1	

Fiskeflåtens sammensetning (størrelse, antall og alder) Gildeskål kommune

Skjerstad

Lengde	#	før 1939	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89
0.0 - 4.9m							
5.0 - 9.9	3				1	1	1
10 - 14.9							
15 - 19.9							
Totalt					1	1	1

Kommentar

Fornyelsen av fiskeflåten synes ikke direkte å ha skutt fart etter omleggingen av fartøyfinansieringen. Lave fiskepriser og usikkerhet omkring fremtidige kvoter gjør at driftsgrunnlaget svært ofte blir for svakt til nye prosjekter blir realisert. Gjennomsnittsalderen for alle fartøystørrelser er derfor tilnærmet uforandret i alle kommuner.

Driftsformene

Fiskeriaktiviteten varierer noe mellom de forskjellige størrelsesgrupper fra mye not- og snurrevad-fiske for fartøy fra 15 meter og oppover og mer jukse, line og garn for fartøy mindre enn 15 meter. I tillegg drives det kystrekestråling av 4-5 fartøy omkring 15 meter.

Til Lofotfisket i 1997 var det stilt store forventninger og med et rekordhøyt kvotetak lå det meste til rette for et godt vinterfiske. Dårlig vær, og dårlig tilgjengelighet gjorde at vintersesongen, selv for de større fartøy ble heller dårlig. Lofotfisket ble i all hovedsak avvirket i påskehelga etter at "påkestoppen" ble opphevet. Også i 1997 ble Finnmarkfisket et kort eventyr som resulterte i at de fleste fartøy kom nordover etter at fikset var over.

Det tradisjonelle "heimfiske" har vært historie de siste årene og heller ikke i 1997 ble det noen bedring. Ettersom seifisket ble stoppet på høsten var det heller laber aktivitet noe som også gjør seg utslag i landet kvantum lokalt.

Seinotfisket ble avvirket uten de helt store problemer i 1997. Dette har trolig årsak i at det relativt tidlig ble tatt store fangster noe som bidro til at kvantum/ fiske ble fordelt over en lengere sesong. Det ser dessuten ut til at interessen for sei er økende. Dette bidrar til bedre avsetning og noe økning i råstoffpris.

Prisenivå på makrell holdt seg også i 1997. Til tross for reduserte kvoter er derfor makrellfiske av stor økonomisk betydning for de som deltar/ har rettigheter.

Fiskermanntallet og merkeregisteret.

Manntallet anses etterhvert å være bra i overensstemmelse med virkeligheten. Det samme gjelder også for merkeregisteret selv om det her fremdeles er noe ugjort.

Som følge av ekstra innsats med opprydding i disse registrer de siste årene må derfor utvikling i gjennomsnittsalder, oppgang/ nedgang i antall, osv. ses i lys av dette og ikke sammenlignes ukritisk.

Fiskermanntallet, Meløy

Alder pr 31.12.97 Antall personer på blad og aldersgruppene fordelt %-vis

	A		B	
80 år og eldre	16	(15.7%)	0	
70 -79 år	40	(39.2%)	0	
60 - 69 år	22	(21.6%)	12	(9.8%)
50 - 59 år	8	(7.8%)	16	(13.1%)
40 - 49 år	3	(2.9%)	30	(24.6%)
30 - 39 år	7	(6.9%)	32	(26.2%)
20 - 29 år	4	(3.9%)	28	(23.0%)
19 år og yngre	2	(2.0%)	4	(3.3%)
Sum	102	≈ 100%	122	≈ 100%

Kilde: Manntallsregisteret, her.

Fiskermanntallet, Gildeskål og Beiarn

Alder pr 31.12.96 Antall personer på blad A og B og aldersgruppene fordelt %-vis

	A		B	
80 år og eldre	14	(20.9%)	0	
70 -79 år	24	(35.8%)	0	
60 - 69 år	13	(19.4%)	11	(23.4%)
50 - 59 år	7 1*	(11.9%)	8 1*	(19.2%)
40 - 49 år	6	(9.0%)	13 1*	(29.8%)
30 - 39 år	2	(3.0%)	4	(8.5%)
20 - 29 år			9	(19.1%)
19 år og yngre			0	
Sum	66+1*=67	(100%)	45+2*=47	(100%)

Tallene for Beiarn kommune er angitt med *

Kilde: Manntallsregisteret, her.

Antall fiskere i Gildeskål kommune viser dessverre nedgang også i 1997. Når det samtidig er en stor del unge som forlater næringa er dette bekymringsfullt.

I Meløy er antallet på blad B stabilt og gjennomsnittsalderen gikk ned også i 1997.

Fangst og landinger

Totalt ble det landet 1.064 tonn rund vekt til mottaksanleggene i distriktet. Førstehandsverdien av dette kvantum var på kr. 5.632.000,-.

Av dette var 143 tonn til en verdi av kr. 727.000,- levert av fartøy fra andre distrikt.

Av den totale flåten, hjemmehørende i distriktet, ble det landet fisk med en førstehandsverdi på totalt kr. 80.717.000,-. Kvantumet bak denne verdien var på totalt 32.351 tonn.

Totalnivået for flåten under ett er omtrent som i 1996, men kvantum og verdi av det som leveres på "hjemmebane" er stadig synkende. Når det gjelder fordeling av kvantum og verdi på fartøystørrelse, fiskeslag og hvor fangst er landet så henvises det til tabeller til slutt i meldingen.

Kommentarer

Som en generell kommentar til kvantum og verdi i tabellene er å bemerke at avhengigheten til torskeartet fisk (særlig torsk) er svært stor hva gjelder den mindre og mellomstore flåten. Likedan er det også i år de mellomstore og store fartøy som deltar på "bortefiske" og samtidig er det de største fartøy som representerer både kvantum og verdi i silde og makrell-fiske.

Fremmedflåtens andel av det som landes i distriktet er noenlunde stabilt både i kvantum og verdi.

Mottak, kjøpere.

Mottaksanleggene i distriktet hadde i 1997 en samlet sysselsetting på ca. 8 årsverk.

Anleggene er relativt små og baserer seg på små kvanta.

I Meløy er det tre kjøpere, i Gildeskål èn (og èn mottakstasjon) og i Skjerstad èn.

Det aller meste av mottatt kvantum blir enten saltet eller videresolgt som fersk vare (iset).

I Gildeskål har det vært en del problemer med avsetning for de som driver fiske lengst borte fra de to leveranssteder. Med stadig nye krav til lokaliteter for pakking/ bearbeiding av fisk øker faren for nedlegging etterhvert som brukene pålegges større investeringer.

I Gildeskål drives kjøp i kombinasjon med lakselakteri. Sistnevnte opplyses å være absolutt nødvendig for at mottaket skal opprettholdes.

OPPDRETT

Også 1997 var preget av stabilt lave priser på laks. I kombinasjon med økende førpriser gjorde dette at det stilles stadig økende krav til minimalisering av øvrige kostnader. Dette førte til en viss innsparing ved at enkelte, i perioder, ble permitert.

Førstoppen, som ble innført fra 31.3.96 var videreført gjennom hele 1997.

Det ble ikke oppnådd vesentlig høyere priser i 1997 som følge av de produksjonsregulerende tiltak som ble innført.

Det var også turbulente forhold gjennom hele året omkring minsteprisordningen for eksport av laks til EU.

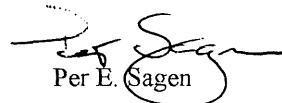
Oppdrettsnæringen er likevel en viktig og betydelig næring hva gjelder sysselsetting og bosetting i distriktene.

Både Meløy kommune v/ næringsetaten og Gildeskål kommune v/ drifts- og næringsetaten, har også i 1997 vært en aktiv medspiller i gjennomføringen av flere prosjekter i løpet av året, det være seg både innenfor anskaffelse av fiskefartøy og investeringer innen oppdrettsnæringen.

I Gildeskål har man gått over til å yte lån, mens man i Meløy kun yter tilkudd.

I tillegg til tilskudd til anskaffelse av fartøy har Meløy kommune opprettet et rekrutteringsstipend for å sikre utdanning av navigatører og maskinister.

Ørnes 20.4.98

Per E. Sagen

GOD SOMMER 1998!!!

MELØY	FLÅTENS LEVERINGER HJEMME			FORDELT PÅ FARTØYSTØRRELSER OG FISKESLAG								ÅR 1997	
FARTØY STØRRELSE	ANT.FART. MED LEV.	TORSKEA.FISK TONN 1000 KR.	SILD BRISLING TONN 1000 KR.	MAKR.LODDE M.V. TONN 1000 KR.	REKER TONN 1000 KR.	ANNET TONN 1000 KR.		TOTALT TONN 1000 KR.					
0 - 7.9 M.	34	89 429	1 2	-- --	-- --	10 58	99 489						
8 - 12.9 M.	42	547 2711	-- --	-- --	75 436	622 3147							
13 - 24.9 M.	7	21 114	-- --	-- --	4 110	18 93	43 317						
25 - 39.9 M.	**	** **	-- --	-- --	** **	** **	** **						
40 M.OG OVER UOPPGITT	--	-- --	-- --	-- --	-- --	-- --	-- --						
TOTALT	85	660 3279	1 2	-- --	4 110	108 611	774 4002						

MELØY	FLÅTENS LEVERINGER BORTE			FORDELT PÅ FARTØYSTØRRELSER OG FISKESLAG								ÅR 1997	
FARTØY STØRRELSE	ANT.FART. MED LEV.	TORSKEA.FISK TONN 1000 KR.	SILD BRISLING TONN 1000 KR.	MAKR.LODDE M.V. TONN 1000 KR.	REKER TONN 1000 KR.	ANNET TONN 1000 KR.		TOTALT TONN 1000 KR.					
0 - 7.9 M.	19	46 260	-- --	-- --	0 1	46 261							
8 - 12.9 M.	25	594 3091	617 1093	-- --	7 112	1 3	1220 4299						
13 - 24.9 M.	11	517 3063	934 1181	-- --	41 668	4 27	1495 4939						
25 - 39.9 M.	4	2616 7192	6313 10327	991 7370	-- --	2 15	9922 24903						
40 M.OG OVER UOPPGITT	**	-- --	** **	** **	-- --	** **	** **						
TOTALT	60	3773 13606	16263 28309	8606 24856	48 780	214 691	28904 68242						

FREMME	FLÅTENS LEVERINGER MELØY			FORDELT PÅ FARTØYSTØRRELSER OG FISKESLAG								ÅR 1997	
FARTØY STØRRELSE	ANT.FART. MED LEV.	TORSKEA.FISK TONN 1000 KR.	SILD BRISLING TONN 1000 KR.	MAKR.LODDE M.V. TONN 1000 KR.	REKER TONN 1000 KR.	ANNET TONN 1000 KR.		TOTALT TONN 1000 KR.					
0 - 7.9 M.	**	** **	-- --	-- --	-- --	** **	** **	** **					
8 - 12.9 M.	11	47 228	-- --	-- --	-- --	17 93	64 321						
13 - 24.9 M.	8	43 234	-- --	-- --	-- --	2 13	45 248						
25 - 39.9 M.	--	-- --	-- --	-- --	-- --	-- --	-- --						
40 M.OG OVER UOPPGITT	3	7 38	-- --	-- --	-- --	0 0	7 38						
TOTALT	23	97 501	-- --	-- --	-- --	19 107	116 607						

MENGDETALL ER I RUND VEKT

**) Anonymisert, mindre enn 3 fartøy.

Dato: 19980313

GILDESKÅL		FLÅTENS LEVERINGER HJEMME			FORDELT PÅ FARTØYSTØRRELSER OG FISKESLAG							ÅR 1997	
FARTØY STØRRELSE	ANT.FART. MED LEV.	TORSKEA.FISK TONN 1000 KR.	SILD BRISLING TONN 1000 KR.	MAKR.LODDE M.V. TONN 1000 KR.	REKER TONN 1000 KR.	ANNET TONN 1000 KR.	TOTALT TONN 1000 KR.						
0 - 7.9 M.	11	16	73	--	--	--	--	--	3	12	19	85	
8 - 12.9 M.	20	65	298	--	--	--	--	--	23	132	89	429	
13 - 24.9 M.	6	33	203	--	--	--	5	176	1	10	40	389	
25 - 39.9 M.	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	
40 M.OG OVER UOPPGITT	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	
TOTALT	37	115	573	--	--	--	5	176	27	154	147	903	

GILDESKÅL		FLÅTENS LEVERINGER BORTE			FORDELT PÅ FARTØYSTØRRELSER OG FISKESLAG							ÅR 1997	
FARTØY STØRRELSE	ANT.FART. MED LEV.	TORSKEA.FISK TONN 1000 KR.	SILD BRISLING TONN 1000 KR.	MAKR.LODDE M.V. TONN 1000 KR.	REKER TONN 1000 KR.	ANNET TONN 1000 KR.	TOTALT TONN 1000 KR.						
0 - 7.9 M.	12	38	197	--	--	--	--	--	2	14	39	211	
8 - 12.9 M.	28	524	3274	1350	1822	--	--	--	18	206	1892	5301	
13 - 24.9 M.	6	212	1403	367	457	--	--	5	64	11	134	2058	
25 - 39.9 M.	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	
40 M.OG OVER UOPPGITT	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	
TOTALT	46	773	4874	1717	2279	--	--	5	64	31	354	2526	

FREMMEDE		FLÅTENS LEVERINGER GILDESKÅL			FORDELT PÅ FARTØYSTØRRELSER OG FISKESLAG							ÅR 1997	
FARTØY STØRRELSE	ANT.FART. MED LEV.	TORSKEA.FISK TONN 1000 KR.	SILD BRISLING TONN 1000 KR.	MAKR.LODDE M.V. TONN 1000 KR.	REKER TONN 1000 KR.	ANNET TONN 1000 KR.	TOTALT TONN 1000 KR.						
0 - 7.9 M.	**	**	**	--	--	--	--	--	**	**	**	**	
8 - 12.9 M.	4	4	20	--	--	--	--	--	0	2	4	22	
13 - 24.9 M.	**	**	**	--	--	--	--	--	**	**	**	**	
25 - 39.9 M.	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	
40 M.OG OVER UOPPGITT	**	**	**	--	--	--	--	--	**	**	**	**	
TOTALT	9	24	108	--	--	--	--	--	3	13	27	120	

MENGDETELL ER I RUND VEKT

Dato: 19980313